

Duc Boorsma: 'Maak gebruik van

De nieuwe ambassades in Amman en Canberra – ontworpen door architect Rudy Uytenhaak – worden de paradepaardjes van het ministerie van Buitenlandse Zaken op het gebied van duurzaamheid. Projectleider Duc Boorsma van Directie Huisvestiging Buitenland (DHB) legt uit waarom duurzaam bouwen niet ingewikkeld hoeft te zijn.

'Hou het simpel, maak gebruik van de natuur en kijk naar de lokale context. Wat is de bouwstijl daar, welke materialen gebruiken ze?' Bij aankomst in een nieuw land kijkt Duc niet naar de moderne gebouwen; voor hem zijn juist de oude, traditionele bouwstijlen interessant. 'In warme landen met een woestijnklimaat gebruiken ze vroeger bijvoorbeeld heel dikke muren. 's Nachts vangen die muren de kou op en overdag straalt de kou het huis in, waardoor het koel blijft. En in tropische landen met een hoge luchtvochtigheid vind je vaak gebouwen met dunne wanden, op palen gezet en hoog op de wind. Door balkons met louvredeuren te maken waait het lekker door. En door de hoogte krijg je geen slangen in huis', vertelt Duc. 'De mensen hebben het al lang uitgevonden! Ze hebben geleerd om te gaan met

de natuur: hoe ze de elementen kunnen bestrijden én gebruiken. Het is een vorm van arrogantie als je daar niets mee doet. Wij willen alles met agressieve techniek oplossen. Het pompt, blaast en zuigt, terwijl het ook met natuurlijke, "zachte technologie" kan.'

GRIJS WATER

De DHB is verantwoordelijk voor de bouw van alle Nederlandse ambassades en woningen in het buitenland. Van oudsher wordt er veel aandacht besteed aan de duurzaamheid van de projecten. Bij nieuwbouw is dat relatief eenvoudig te realiseren, maar ook bij bestaande bouw is er veel mogelijk. 'De ambassade in Brussel gebruikt bijvoorbeeld grijs water – regenwater – voor het toilet. Of we proberen extra daglicht binnen te halen, zodat er minder kunstlicht nodig is. Denk aan grote witte vensterbanken die het daglicht naar binnen reflecteren. Houd het vooral eenvoudig.' Met een duurzaam gebouw alleen ben je er nog niet, benadrukt Duc. 'Bewust met energie omgaan moet ook bij de medewerkers tussen de oren zitten. Schakel je computer, printer en het licht uit als je naar huis gaat.'

WOESTIJNWIND

Een voorbeeld van zachte technologie in Amman is het vangen van de koude woestijnwind in een tussenlaag. Bovenop de bestaande villa wordt een nieuwe verdie-

de natuur, zeker in den vreemde'

Duc Boorsma

ping gezet, en tussen die beide lagen blijft een lucht-ruimte vrij met roosters aan de buitenkant. 's Nachts waait de koude woestijnwind naar binnen en wordt vastgehouden in het gebouw. Overdag zorgt dezelfde lucht voor verkoeling.

De duurzaamheidsaspecten aan dit gebouw komen overigens niet allemaal uit de koker van de architect. Duc en zijn collega's besloten de bestaande structuur, de villa met zwembad, te behouden. Al twijfelden

ze wel over het zwembad. Jordanië heeft een watertekort en het zou nogal ongepast zijn om een zwembad aan te houden. Maar er werd een systeem bedacht waarbij het water gebruikt kan worden als opslagmedium voor energie. In het kort: in de zomer wordt de nachtkou in het zwembadwater gevangen en overdag terug het gebouw ingepompt. In de winter zetten zonneboilers zonne-energie om in warmte, die wederom via het zwembadwater het gebouw wordt ingepompt.

PLATINA

Door gebruik te maken van de bestaande villa met zwembad steeg het project veel punten op de duurzaamheidsladder. Duc: 'Er is een internationale schaal – de LEED-rating – die aangeeft hoe duurzaam een bouwproject is. Met een fietsenstalling op je terrein pak je punten. Zo ook met het gebruik van hybride auto's. In Jordanië is dat ideaal, want op een benzineauto betaal je veel belasting en op een hybride auto niets. Zelfs als je aangeeft dat je op je parkeerplaats voorrang geeft aan hybride auto's, krijg je extra punten.' De ambassade in Amman heeft inmiddels het label goud en is nog slechts tien punten verwijderd van platina.

Dit artikel is ontleend aan een interview van Lonneke Cruisjberg.

